

מבוא
שיחות הר"ן

שיחה ב

עם
ביאור חברותא
ללימוד בעיון

טוב להשליך עצמו על ה' ית'

אמר שהמתמיד בלימוד ספרו יהיה נעשה איש כשר באמת
ובעל מח גדול כי יש בה עמקות נוראה שאין בשום ספר
(ח"מ שמו שמח)

שיחות הר"ן סימן ב'

טוב מאוד להשליך עצמו על השם יתברך ולסמוך עליו.
 ודרבי, בשבא היום אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני והתלויים בי על השם יתברך, שיהיה הכל פרוצנו
 יתברך. וזה טוב מאד. גם אזי אין צריך לדאוג ולחשוב כלל אם מתנהג פראוי אם לאו, מאחר שסומך עליו
 יתברך. ואם הוא יתברך רוצה פניני אחר – הוא מרצה להתנהג פניני אחר פרוצנו יתברך.
 וכן בשמועי שבת או יום-טוב, אזי אני מוסר כל החתנהגות וכל הענינים והתנועות של אותו השבת או
 היום-טוב להשם יתברך, שיהיה הכל פרוצנו יתברך. ואזי איך שמתנהג באותו השבת ויום-טוב שוב אינו
 הושב והושש כלל שמוא לא יצא ידי חובתו בהנהגת קדשת אותו היום, מאחר שפכר מסר הכל להשם יתברך
 וסמוך עליו יתברך לבד.

מאמר טוב להשליך עצמו על ה'

משיחות הר"ן אות ב'

פתיחה

נראה שרובנו מבאר כאן עצה שלא לבוא לכעס עצבות או דאגה.

רבנו מדבר כאן על מדרגה בעבודת ה' שהיא ביטול נפלא לרצונו ית', שבתחילת כל יום אני מוסר עצמי אליו שהוא ינהיג אותי ובודאי אני משתדל לעשות רצונו כפי ההלכה אבל לא בכוחי ועוצם ידי, אלא בכל רגע מקשיב ומצפה אולי רצונו ית' שעתה אעצור או אחזור או אפנה לימין או לשמאל וכו' כיו"ב. ממילא לא שייך שום כעס ולא עצב ולא דאגה כשלא הולך כרצוני. שהרי כבר מסרתי את כל רצוני ותנועותי אליו שיעשה עמי כרצונו.

וגם בני ביתי והתלויים בי לא שייך שאכעס עליהם אם לא עשו רצוני, כי כבר מסרתי גם תנועותיהם שיהיו כרצונו ית', ומה שעשו זה רצונו ית'.

שיחות

שיחות הר"ן אות רלח – היה מדבר עם אחד. בתוך כך שמע אחד שהיה מתפלל תפלת ערבית ואמר: ותקננו בעצה טובה מלפניך, ואמר אותו האיש במהירות אלו התבות ותקננו בעצה וכו'. וענה רבנו וזכרנו לברכה ואמר לזה שעמד אצלו: הראית שזה חוטף במהירות אלו התבות ותקננו בעצה טובה וכו'. הלא אלו התבות צריכין להתפלל בהתעוררות גדול ובכונה גדולה מעומקא דלבא מאד, כי זאת היא תפלה יקרה מאד מאד, כי מאד צריכין לבקש רחמים מהשם יתברך שיתן לנו השם יתברך עצה טובה שנוכה לידע איך להתנהג וכו' (תכד). ודבר זה מובן מאד לכל מי שרוצה לכנס בעבודת השם שצריכין לבקש מאד מהשם יתברך על זה שנוכה לעצה טובה מלפניו יתברך: ואמר על עצמו: "בְּשִׁמְגִיעַ הַיּוֹם אֲנִי מוֹסֵר כָּל תְּנוּעוֹת שְׁלִי שֶׁל כָּל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיְהִיו כָּל הַתְּנוּעוֹת שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּלוּיִים בִּי שִׁיְהִיו הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ'. וְכֵן בְּשִׁמְגִיעַ שְׁבַת או יום טוב וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי מוֹסֵר הַיּוֹם לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִיהַּ כָּל הַנְּהַגְתֹּת אוֹתוֹ הַשְּׁבֻת כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ". ואחר כך כמו שמתנהג אצלו באותו היום או באותו השבת וכו' צא שוב אינו מכלכל דעתו אחר כך כלל. אם היה הנהגת של אותו היום כראוי. והכן.

נמצא בכתבי יד הרב החכם רבי יעקב רבי יעקב קלמנוביץ ז"ל שנכר שהעתיקו מאחד מגדולי אנשי-שולמונו נסח תפלה הקשור לענין המבאר בשיחות הר"ן סימן (סימן ב. רלח עיי"ש). וזה לשונו: הריני מוסר נפשי ורוחני ונשמתני וכל התנועות, וכל העשיות, וכל העבודות וכל המחשבות, וכל ההשיות וכל הכפילות, וכל מה שעשיתי בין בדבור בין במחשבה בין בראיה בין בשמיעה בין במעשה, בין בהקיצין בין בחלום בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון בין בגלגול זה בין בגלגולים אחרים, מנעורי ועד היום הזה ועד הרגע הזאת, שאני מבקש ומתפלל לפניך ומתחנן ומתנפל לפניך אדון כל התמלא ברחמים שיהיו הכל מסורים בידך, ואתה ברחמיך הרבים תתן את כלם שיהיה הכל כרצונך הטוב באמת, ומעתה ועד עולם לא אסור מרצונך ימין ושמאל וכרצונך תמיד אעשה בכל עת ובכל זמן. אמן פן יהי רצון. (שי"ש ק"ו אות שז)

אוצר היראה אמת סוף אות יד – ואפלו אם לפעמים אינו יודע להבחין האמת הברור איך להתנהג באיזה דבר – הוא מוסר כל תנועותיו להשם יתברך באמת ומבקש מהשם יתברך שיזכרו: לנקדת האמת ושידריכהו בדרך האמת באופן שיזכה לעשות הכל רק כרצונו יתברך. ועל-כן אפלו אם לפעמים נודע לו אחר-כך שטעה עצמו באיזה דבר, ויודע ומבין עכשו שכפי רצונו יתברך היה צריך להתנהג באופן אחר, אף-על-פי-כן אם היה גם אז פנתו רצונו באמת רק לעשות רצונו יתברך, אזי נחשב הכל לאמת, פי רחמנא לבא בעי, וכמו שאמר רבתינו ז"ל, ובלבד שיכונן לבו לשמים. ובודאי אם לא יטעה האדם את עצמו ויסתכל בכל לבו רק על האמת, אזי סוף כל סוף יזכה להאמת לאמתו. וזו עצה היעוצה והנפלאה בעבודת השם בכל דברים שבעולם, ועין מזה עוד בפנים באריכות (הלכות סימני בהמה וחיה, הל' ד, אותיות כג כד, ועין צדיק, אות קה, החזקות, אות נד, חיים, אות כא).

לקוטי הלכות

ח"מ חוקת מטלטלין הלכה ה' אות ו' – וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שהמלבושים מטרידין מאד את האדם, כי אכילה ושתייה יכול האדם להתפרנס בהוצאה קלה, אבל המלבוש מטריד מאד, וכמו שכתב על פסוק (בראשית לט): "ותתפשטו בגדוד", שהסטרך אחרת תופסת את האדם בגדוד דיקא וכו', עין שם בספר שיחות הר"ן (סימן ק). הינו כנ"ל, כי עקר פגם תאוות ממון שמכילה ימי האדם נמשך מפגם הלבושין כנ"ל, ועקרו מחמת חסרון אמונתו, שאינו מאמין שבכל דבר יש פנימיות הרבה וכנ"ל, וסומך על חכמתו וערמתו כאלו כבר השיג את כל החכמה ויודע איך למצא להשיג ממון על-ידי תחבולות וערמות האלו, כי אם היה שם לבו אל דבר ה' המלבש בכל דבר, והיה מאמין שהכל בהשגחה פרטיית, ואף-על-פי שהאדם צריך לעשות איזה עסק בשביל פרנסה, כמו שכתוב (דברים כד): "וברכך ה' אלקיך בכל מעשה ידך", אף-על-פי-כן "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגיד ה'" (משלי כא), "כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר הרים" וכו' (תהילים עה), "כי לא בכח יגבר איש" וכו' (שמואל א ב), וכמו שכתוב (דברים ח): "ואמרת בלבבך כו' ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" וכו', ותרגמו: 'ארי הוא יהיב לך עיטא' וכו', כי הכל מאת ה' יתברך לבד, והעסק והסבה בעצמה שעוסק בה צריך להשליך הכל על ה' יתברך, כמו שכתוב (תהילים לו): "גל על ה' מעשיך" וכו', וכתוב (שם נח): "השלך על ה' יהבך" וכו'. כי צריכין להאמין שבהסבות והעסק בעצמו יש בהם רזין עמוקים, מידוע ה' יתברך מסבב שזה יתפרנס מסחורה זאת ובמקום זה, וזה מסחורה אחרת, זה בחטים וזה בשעורה וזה בפשתן וכו', והכל מאת ה', ובכלם יש רזין נפלאים, כי רק הוא יתברך יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל ח', ויודע לפרנס כל אהוד ואהוד כפי שרש נשמתו וכפי מעשיו וכפי גלגוליו וכו', שעל-ידי כל זה צריך להתפרנס על-ידי סחורות אלו, אבל יש לו בחירה, והעקר הוא האמונה, להאמין שכל תחבולותיו לא יועילו לו בלא ה' יתברך, כמו שכתוב (תהילים כבד): "אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בוי" וכו'. ועל-כן צריך לעסוק במשא ומתן באמונה ולעשות על-פי התורה, ולכלי לשבח את ה' יתברך חס ושלוש בשעת

^א י"ה, כו, אייר תשפ"ו

(המראה מקומות חלק לקוטי מביאור של הרב אליהו עמיה לשיחות הר"ן)

המשא-ומתן, מכל שפן וכל שפן שלא יתחכם בחכמות רעות ומרמות לגע בממוזן חברו חס ושלום אפילו שזה פרוטה, כי היא לא תצלח, כמו שכתוב (משלי יב) "לא יחרף רמיה צידו".

יו"ד סמני בהמה והיה טהורה הלכה ד' אות כד – מי שמתפלל בכל דבר על עצם האמת אין יכולין להטעותו לעולם, ואפילו אם לפעמים מטעין ומרמין אותו אינו נחשב בשם הטעאה כלל, אדרבא, השקרן והמטעה הוא מטעה את עצמו. כמו למשל, כשהסטרא אחרא והבעל דבר מקים בעולם איזה צבוע ומפרסם של שקר כדי לרמות את הבריות, כדי שיפלו על ידו למכירת היצר הרע. הנה מי שהולך באמת לאמתו אינו יכול להכשילו, כי מי שמתקרב אפילו להצבוע והשקרן, אבל פנתו באמת כי טועה את עצמו וסובר שהוא איש אמת. ואם היה יודע שאין רצון ה' יתברך להתקרב אליו, לא היה מתקרב אליו, רק שסובר שרצון ה' שיתקרב אליו, כי הוא סובר שהוא איש צדיק תמים באמת. הנה זה האיש עובד את ה' באמת מאחר שכונתו לשמים. ובדאי מאחר שכונתו לשמים סוף סוף יעזרו ה' יתברך שיתגלה לו האמת ויפרד מהשקרן ויתחבר להצדיק האמת וכן כל פיצא בזה. שבודאי מי שמתפלל תמיד על שרש האמת שהוא להתקרב לה' יתברך ולתורתו ולצדיקים אמתיים הנלוים אליהם באמת, שזה עקר האמת וחזן מזה הכל שקר. הנה מי שמתפלל על האמת הנה בודאי בסוף יזכה לאמת ואפילו בעת שנתיעה חס ושלום באיזה שקר, אינו נענש על זה מאחר שכונתו לשם שמים. ובלבד שלא יטעה את עצמו, שיאמר שכונתו לשמים ובאמת אינו כן. ויהלך יודע אם לעקל אם לעקלקלות (סנהדרין כו). כי בוחן לבות הוא יודע האמת. וזה כלל גדול ועצה נפלאה בעבודת ה' לכל אדם שבעולם מגדול ועד קטן באיזה מדרגה שהוא, בפרט בידורות הללו שהתגבר השקר ובלבד את העולם מאד מאד כמעט בלי שיעור. ועקר העצה נגד השקר הוא האמת, הינו שלא יטעה האדם את עצמו ובכל דבר שהוא מספק בו ואינו יודע האמת יחשב בלבו שהוא רוצה רק האמת ויבקש מה' יתברך שיזכרו לנקדת האמת ואחר כך ימסר כל תנועותיו לה' יתברך ואז איך שיוכלו ה' יתברך כך הוא האמת. ואפילו אם רוצה שיעשה כך כמה פעמים ועדין לא זכה להאמת, ואפילו אם לפעמים נודע לו אחר כך שטעה עצמו באיזה דבר, אף-על-פי-כן אם היה פנתו רצונה באמת, נחשב הכל לאמת, 'כי רחמנא לבא בעי' (שם קו). וכמו שאמר רבותינו ז"ל (ברכות ה): 'בלבד שיכונן לבו לשמים'. וגם מי יודע דרכי ה' נפלאות תמים דעים אולי זה הוא דרכו והליכתו להאמת, שאי אפשר לו לפי מעשיו לזכות בהאמת כי אם על-פי דרכים אלה שעבר בהם, כי דרכיו יתברך נפלאים מאתנו מאד. וכל הדברים האלה אי אפשר לבאר בפה ובכתב, כי הם מהדברים שאין להם שיעור כנ"ל. ואף-על-פי-כן האמת היא אמת ומי שחפץ באמת לאמתו ואינו מטעה את עצמו בודאי סוף כל סוף יזכה לאמת.

קושיות

- א. ודרכי כשבא היום – צ"ע האם כשבא כבר דהיינו צאת הככבים או קצת קודם כשננער לבוא? או בבקר לפני שיוצא לעסקיו שאז עיקר הדאגה. נראה כיון שהכוונה בזה להכין עתצי לכל שינוי זה לא תלוי בציאות שת תחילת היום אלא בתחילת העבודה שלי כגון בבקר או בחצות כשקם מהשינה ומתחיל בעבודת ה'.
- ב. אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני והתלויים בי על השם יתברך – צ"ע בשלמא תנועות שלו אבל כיצד מוסר תנועות בניו שיהיו כרצונו ית' כנ"ל בפתיחה שעי"ז אין לי עליהם שום קפידה עם לא עשו כרצוני.
- ג. ראה לעיל שיחה רלח שאמר עניין זה שצריך למסור התנועות לה' אחרי שיחה בעניין התיבות תקנני בעצה טובה מלפניך, שצריך לומר אותם בכונה גדולה וצ"ע מה הקשר ביניהן. ראה לקמן
- ד. גם אזי אין צריך לדיאג ולחשב כלל אם מתנהג כראוי אם לאו, – צ"ע מה הכוונה בזה הרי בודאי נשאר לו בחירה וצריך מאד לדיאוג שמא יחטא כמו"ש אשרי אדם מפחד תמיד ואמרו חז"ל (אבות ב' ד') אל תאמין בעצמך עד יום מותך. ועין לק"ה חזקת מטלטלין הנ"ל שם משמע שאדרבה אין הכוונה שלא מפחד מחטא אלא לא חושש ליצרו המסית אותו לרדוף אחר הפרנסה, אלא מה שימציא לו ה' יהיה מרוצה בזה כי משליך עצמו על ה' ומה שעושה השתדלת על פרנסה לא עליה סומך כלל אלא על ה'. וכן בסוף התורה בעניין שבת מה שמשליך עצמו על ה' אין הכוונה שכבר פטור מהבחירה אלא רק לא מפחד שמא לא יוצא חובתו, דהיינו שמשליך עצמו על ה' שלא יהיה לו שום רצון שאחר מרצונו ית' וכמבואר בתורה קצו"ב ממילא גם אם לא ילך לו כפי שחשב

² תורה קצו – וכשאתה מתפלל אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים וכו' (אבות פרק ב'). כי אסור לאדם לעמוד עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זה הוא כמו לוקח דבר בחזקה, בגזלה. רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך יתן ואם לאו לאו, כמובא במקום אחר (א). וזה: 'אל תעשה תפלתך קבע, מלשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כ"ב): 'וקבע את קבעיהם נפש'. הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמוד עצמו בתפלתו, שדוקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפלתו, כי זה הוא תפלת קבע שלוקח הדבר בחזקה בגזלה, רק תפלת רחמים ותחנונים כנ"ל:

ועיין תורה פב תנינא – וכשהולך לאדם שלא כסדר, זהו התנגדות הרצון: אני רוצה שיהיה כן הדבר, והדבר להפך, שלא כסדר. וזה בחינת מלחמה, כי כל מלחמה היא התנגדות הרצון, היא בחינת שלא כסדר. וזהו: 'פי תצא למלחמה' כשהולך לה' שלא כסדר, הינו התנגדות הרצון, 'ונתנו ה' אלקינו בידך' שיתבטל כל רצונות נגד רצונה, שילך לה' כסדר כרצונה, אימתי כד, 'ושבית שבי' כשהיה בחינת מה, כשתמשיך לה' אלקות, הו"ה במלוי אלפין. וזה פרוש 'מחשבה חשב מ"ה' (זהר בראשית כ"ד ותקון טו). כשתקשר תמיד במחשבתך אלקותו. וזה בחינת (שיר השירים ז): 'מלך אסור ברהטים' ברהטי מחין דילך (ד). וזהו: 'ושבית שבי' שתמשיך מ"ה בתוך מחשבתך, שתקשר אלקותו במחשבתך, כי כל דבר שנמשך ממקום גבוה נקרא שבי, כמו שכתוב (תהלים ס"ח): 'עלית למרום שבית שבי', ועל ידי זה יתבטלו כל המלחמות וכל הרצונות נגד רצונה. וזה הסוד נרמז בעץ החיים בהקדמה בכלל יט ובכונות של ראש חדש אלול:

ועיין תורה קעט – וסגלת התענית איתא בזהר (אחרי ס"ח). 'בעצם היום הנה תענו את נפשתיכם' שמעלת התענית לאכנעא לבא לאדבקא רעותא דלבא לקדשא ברוך הוא, שעל ידי התענית נכנע ונחלש הלב ונתבטל כל הרצונות האחרים שלו מפני רצון הקדוש ברוך הוא, לאדבקא רעותא דלבא וכו'. ועל פן על ידי זה נתבטל המחלקת שהוא בחינת רצונות אחרים שלא כרצונו כמו שאמר רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פרק ב'): 'פטל רצונה מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונה', ועל ידי התענית כבר נתבטל רצונו מפני רצון השם יתברך כנ"ל, על פן נתבטל רצון אחרים מפני רצונו, ונתבטל המחלקת ונעשה שלום כנ"ל

יהיה שמח ומרוצה כי כנראה טעה ובאמת רצון ה' הוא דווקא כן/י. גם כדי שלא להיות עצבני ומחמיר על עצמו בחומרות יתירות כדי להיות בטוח שיוצא חובתו, כי גם בזה לא בכח יגבר איש אלא יסמוך על ה' ויתנהג בלי חומרות שמלחיצות אותו ועי"ז יוכל להשקיע כוחותיו בכסופים דקדושה ובתפילה פשוטה שיוליך אותי ה' ית' בדרך הנכונה שכל דבר וכל אדם וכל מאורע יהיה כלי והיכי תמצוי להתקרב יותר אליך על ידו. וכעין המבואר בתורה א' להסתכל בשכל של כל דבר כיצד אותו דבר יכול לקרב אותי אל ה' ולעבודתו להמליך אותו ולגלות כבודו

ה. צ"ע ואולי הכוונה כמו מוסר מודעה בתחילת היום שבאמת עומק רצוני רק לעשות רצון ה' ואם ח"ו לא יצא לפועל אני מתחרט מעיקרא ומצטער מאד, ומתחנן שתעזור לו לחזור מיד בתשובה. אלא שזה קשה לומר על בניו והתלויים בו שיכול למסור מודעה בשמם. לכן נ"ל שעיקר הכוונה כדי שלא אפול לכעס א עצבות או דאגה כשלא הולך כרצוני שהרי מסרתי רצוני לה' שאעשה רצונו גם כשנדמה לי שצריך לעשות אחרת. וראה לעיל שיחה רלח שעניין זה של מסירת תנועותי לה' אמר בהקשר ל'תקנני בעצה טובה מלפניך', משמע שזה עיקר הטעם, כי אע"פ שיש לנו ש"ע כיצד לנהוג בכל עת, אבל כשמשמים או אפילו פלוגי מפריע לי, צריך לדעת שזה שליח ה' לכוון אותי ולרמוז לי שדווקא כך כמו שנעשה בפועל זה רצוני ית'.

ו. וכן כְּשִׁמְגִיעַ שְׁבֵת או יוֹם-טוֹב, אֲזִי אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַהֲתַנְהָגוֹת וכו' – צ"ע מאי שנה שבת מיום חול בענין זה

ז. צ"ע אם כל מה שה' עושה וצריך תמיד לבקש שיהיה רצוני כרצונו מדוע צריך להתפלל על גזרה רעה? – ראה מעשה ששאלו את הבעש"ט אם לחזור כיון שאמרו ק"ש והתפללו בלא כוונה ואמר שלא לחזור/י. לעומת זה יש שיחה/י בין הבעש"ט לרבי נחמן מהורדנקה שר"נ אמר שהכל לטובה באיזה עניין והבעש"ט א"ל טוב שלא היתה בזמן המן הרשע.

עד כאן ההקדמה

טוב מאד להשליך עצמו על השם יתברך ולסמך עליו.

וְדַרְכֵי, כְּשֵׁבָא הַיּוֹם בצאת הככבים, ומיד דואג כיצד יעבור עליו היום הבא, או בבקר לפני שיוצא לדאגת הפרנסה, אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַתְּנוּעוֹת שְׁלִי וְשֵׁל בְּנֵי וְהַתְּלוּיִים בִּי עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה הַכֹּל כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה טוֹב מְאֹד.

גם אֲזִי אֵין צָרִיךְ לְדַאֵג וְלַחֲשׁוֹב כְּלָל אִם מִתְנַהֵג כְּרִאוּי אִם לֹא, מֵאַחַר שְׂסוּמָךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ. בוראי אין הכוונה להסיר מעצמי אחריות, אלא אדרבה להכניס היטב לדעת שלא אני מנהל את עצמי אלא כל מה שאני עושה היא השתדלות בלבד לעשות רצוני ית' ואם הוא מוליך אותי בדרך אחרת מהתכנית שלי מיד אני מתבטל לרצונו כי הוא המנהל אותי בכל רגע ושניה, וכמבואר בתורה נד שהקב"ה בכל רגע שולח לאדם רמוז כיצד לנהוג אלא שעפ"ר אין אנו מקשיבים וגם כשמקשיבים לא מבינים, אבל מי שמוסר כל תנועותיו מיד בתחילת היום הכוונה שמעתה אני לא מנהל אלא רק מקשיב כפי מדרגתי/י לרמוזים מהקב"ה איך הוא ית' רוצה שאתנהג עתה ואיך להמשיך מעתה (ומי שמכיר את הרב מקרוב יודע שבוה אין לו אח ורע כלל)

וְאִם הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה בְּעֵנִין אַחַר, הוּא מְרַצֵּה לְהִתְנַהֵג בְּעֵנִין אַחַר כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן כְּשִׁמְגִיעַ שְׁבֵת או יוֹם-טוֹב, שאז נמצא יותר בבית ויש עוד ניסיונות עם בני ביתו בעניין זה אֲזִי אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַהֲתַנְהָגוֹת וְכָל הָעֲנִינִים וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַשְּׁבֵת או הַיּוֹם-טוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה הַכֹּל כְּרִצּוֹנוֹ

¹ ראה אבני"ה ברז"ל ספורים ממוהרנ"ת אות יט – פעם-אחת באו אנ"ש א"ל מוהרנ"ת וְחָסַר אֶחָד מֵהֶם וְשָׁאֵל עָלָיו מוהרנ"ת: הֵיכָן הוּא? אָמְרוּ לוֹ, שְׁלֹא בָּא מֵאִיזָה סֶבֶה שְׁהִיא, וְאָמַר מְרַצֵּה אֲנִי גַם-כֵּן, אָמְרוּ לוֹ אַנ"ש: מַה הָיָה אֵלָיו כֵּן הָיָה בָּא? אָמַר גַּם הֵייתִי מְרַצֵּה. (אֲבַנֵי"ה בְּרִזָּל, שֵׁם סִי"ט).

² בעש"ט עה"ת נח אות קטז – ופעם אחת שאל השואל למורי וזה"ה אם אמר כמה תבות בקריאת שמע ובתפלה בלא כוונה אם רשאי לחזור פעם שנית ולאומרם בכוונה, ואמר בזה הלשון הלא ידוע ומפורסם שאין לך שום דבר שלא יהיה בו מציאות השם, אפילו מחשבה חיצונית שם יש גם כן ניצוצות קדושות כנודע, ואם כן אם אמר כמה תבות של תפלה בלא כוונה רק במחשבה חיצונית, אם כן באה אותה המחשבה להוציא ממנה ניצוצות כנודע, ואם יחזור ויאמר פעם שנית אז הוא מורה שפעם הראשון לא היה שם שום מציאות השם והוא מקצר במציאות השם יתברך, גלל כן אל יאמר פעם ב', רק יהרהר במחשבה ובכוונה אותן התיבות שאמר בלא כוונה, כל זה שמעתי בשם מורי וזה"ה ודפח"ה: (בן פורת יוסף ד"נ ע"ב וע"ג, וע"ש עוד דנ"ג ע"ד).

³ שבחי הבעל שם טוב – רבי נחמן מהאראדענקע היה לו מדה שהיה אומר על כל שראה או שאירע לו אומר טוב ולטובה. והיה אמונתו חזקה כעמוד של ברזל. פ"א העמידו אנשי חיל בק"ק מעיבוז אצל היהודים. אמר לו הבעש"ט התפלל שלא יעמדו אנשי חיל אצל היהודים אמר לו שזה לטובה. אמר לו הבעש"ט כמה יפה שלא היית בדורו של המן שהיית אומר על הגזירה שגם זה טובה ואין לך מעלה אלא מה שתלו את המן שהוא ג"כ טוב:

⁴ כמבואר בשם בתורה נד שצריך בזה והירות שלא ליפול לדמיונות.

יְתַבְרַךְ. וְאִזִּי אֵיךְ שְׁמִתְנַהֵג בְּאוֹתוֹ הַשַּׁבָּת וַיּוֹם-טוֹב שׁוֹב אֵינּוּ חוֹשֵׁב וְחוֹשֵׁשׁ כָּלֵל שְׁמָא לֹא יֵצֵא יָדָי
חוֹבְתוֹ בְּהִנְהָגַת קִדְשֵׁת אוֹתוֹ הַיּוֹם, מֵאֲחֵר שְׁפָכֵר מָסֵר הַכֹּל לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וְסִמְךָ עָלָיו יְתַבְרַךְ לְבַד.

עד כאן ביאור חברותא לתורה טוב להשליך עצמו על ה'